

Capitolele 9-11

Cum se împacă făgăduințele, pe care Dumnezeu le-a dat odinioară poporului Său pământesc în Avraam, cu chemarea dintre iudei și dintre păgâni la binecuvântările noului legământ?

Am ajuns la un punct de cotitură în epistola noastră. Apostolul ne-a condus de la cele mai întunecate adâncimi ale stricăciunii umane și până la înălțimile luminate ale harului divin. Capitolul 8, care ne-a zugrăvit încă o dată într-un rezumat copleșitor întreaga poziție creștină, rezultatul acțiunii minunate a lui Dumnezeu în dragoste și har, s-a încheiat cu enumerarea binecuvântărilor de care creștinul are astăzi parte prin credință. Dumnezeu n-a cruțat pe singurul Lui Fiu născut, ca să ne poată dărui *totul* împreună cu El.

Următoarele trei capitole (9 – 11) ne conduc într-un domeniu nou, în care nu ne ocupăm cu lucrurile, pe care trebuie să le știm cu privire la pacea noastră și mântuirea noastră veșnică, ci unde Duhul ne introduce în gândurile și hotărârile divine. Mergem acum pe cărarea »înțelepciunii« și a »științei«, și această secțiune nu se încheie cu o cântare de laudă spre slava *dragostei* lui Dumnezeu, ci se încheie cu cuvintele: »O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui, și cât de neînțelese sunt căile Lui! Și în adevăr, cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul Lui?« (Romani 11, 33-34). Credința privește triumfătoare înapoi la *căile* minunate ale lui Dumnezeu, învățată fiind de ceea ce i-a spus Duhul. Da, Dumnezeu vrea ca copiii Lui nu numai să se odihnească în mântuirea deplină, care le-a fost dăruită în Preaiubitul Lui, ci El vrea să le facă cunoscut și *gândurile* Lui, să-i facă să recunoască gândurile Lui. Ce har minunat!

Învățăturile apostolului din prima jumătate a scrisorii Sale, care culminează cu stricăciunea atât a iudeilor, cât și a națiunilor, dar și cu chemarea nepărtinitoare a harului față de iudei și națiuni, trebuiau să conducă involuntar la întrebarea: dacă Dumnezeu așează pe iudei și națiuni în ceea ce privește relația morală pe *același* fundament și prin puterea dragostei Sale și bogăția harului Său mântuiește pe *toți* cei ce cred, și »în Hristos« le dă înfierea, ce se va întâmpla cu făgăduințele necondiționate, pe care El le-a dat poporului Său ales? Cum se pot ele pune la unison cu chemarea fără deosebire a națiunilor și a iudeilor la binecuvântările nou-testamentale? Dacă Israel aflat sub Lege a pierdut toate drepturile la binecuvântările legate de împlinirea Legii, acele făgăduințe au fost totuși date *înainte* de Lege și *fără* condiții. (compară Genesa 15, 17-18). Le-a uitat Dumnezeu? A lepădat El pentru totdeauna pe poporul Său?

Răspunsul la aceste întrebări, sub călăuzirea Duhului Sfânt, umple cu atâta admirație inima scriitorului însuși, că la sfârșitul capitolului 11 exclamă cuvintele, pe care le-am amintit deja. Și noi vom fi copleșiți de impresii, dacă vom studia în detaliu această temă, pe de o parte de neprihănirea și seriozitatea sfântă a căilor lui Dumnezeu, iar pe de altă parte de credincioșia Lui, care nu se schimbă, și de adevărul de nezgduit al Cuvântului Său. Haideți să mergem cu venerație, călăuziți de Duhul, care »cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu« (1 Corinteni 2, 10), pe acest drum nou!

Capitolul 9

Dumnezeu este neîngrădit. Acționând în această neîngrădire, El poate să salveze din Israel, care s-a lovit de Piatra, Hristos, o rămășiță »după alegerea prin har« și totodată poate să împlinească căile Sale de har cu privire la păgâni, vestite deja în vechiul legământ.

Înainte ca apostolul să trateze tema lui, el dă »rudelor sale trupești« o dovadă emoționantă și înduioșătoare a dragostei lui de nestins pentru Israel. Lui, apostolului națiunilor, i se reproșă, că el ar fi un răzvrătit, care din motive josnice a întrerupt relațiile sale cu Israel și uitând gândurile lui Dumnezeu cu privire la »sămânța lui Avraam«, își disprețuia propriul trup și sânge.

Ah, cât de puțin cunoșteau oamenii, care gândeau și vorbeau în felul acesta, inima acestui om minunat! Această inimă, care la privirea stării poporului său iubit și a judecăților lui Dumnezeu, care au venit asupra lui Israel din cauza necredinței și încăpățânării lui, sângera ca o mie de răni! Cu expresii, cum nu puteau să fie mai tari: »Spun adevărul în Hristos, nu mint; cugetul meu, luminat de Duhul Sfânt, îmi este martor« - asigură pe concetățenii lui de sentimentele lui aprinse, neschimbate, față de ei, și anume, nu *din timpul* când a trăit și a lucrat în mijlocul lor ca fariseu plin de râvnă și credincios Legii, ci în zilele *după* chemarea lui, ca să fie apostol al lui Isus Hristos. În loc să disprețuiască pe „frații“ săi, sau chiar să-i urască, în loc să piardă dinaintea ochilor privilegiile dăruite lor de Dumnezeu, inima lui era cuprinsă de »o mare întristare și o durere necurmată« pentru ei (versetul 2).

Da, el a dorit, pentru frații săi, printr-un blestem să fie »despărțit de Hristos«, așa cum Moise s-a rugat lui Dumnezeu cu ocazia vițelului de aur, ca numele său să fie șters din cartea Sa. Acea tristețe mare și acea durere permanentă l-a copleșit așa de mult, că a exprimat o dorință, care de fapt nu putea fi împlinită, și împlinirea ei nici nu ar fi adus vreun folos poporului lui (ca și la Moise), dar ea dovedea cât de mult și de intim iubea el neamurile lui trupești. Era dragostea divină, dragostea jertfitoare de sine a lui Hristos, care lucra în el, ca odinioară în Moise, și a făcut pe cei doi oameni să facă *totul*, chiar și imposibilul, ca să slujească celor ce erau ai lor.

Aceeași dragoste îl face pe apostol să enumere tot ce putea el să numească avantaje ale concetățenilor săi. Cine *urăște* pe altul, va folosi orice ocazie ca să-l blameze și binele, pe care acesta ar putea să-l aibe, să-l micșoreze; dragostea face contrariul. În primul rând „frații“ apostolului erau *israeliți*, deci urmași ai omului acela, care a luptat cu Dumnezeu și cu oamenii și a biruit. (Genesa 32, 28). Ei aveau *înfierea* (desigur nu în sensul creștin de astăzi), căci Domnul a poruncit lui faraon: »Israel este *fiul* Meu, întâiul Meu născut«, și : »Lasă pe *fiul* Meu să plece!« După aceea *slava* (compară cu Exod 29, 43) și legămintele, și *darea Legii* (unde era un popor ca el, pe care Dumnezeu »l-a ales dintre toate popoarele pământului« și căruia i-a dat porunci bune și drepte?), și *slujba dumnezeiască* (la început în cort iar mai târziu în Templu), și *făgăduințele și patriarhii!* Și în cele din urmă, ca încununare a tuturor acestora: din Israel »a ieșit, după trup, *Hristosul* (Mesia), care este, mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci«!

Cu ce putere ar fi trebuit să lovească aceste cuvinte în inima și conștiința acelorora, care au făcut apostolului o nedreptate așa de mare! Într-adevăr, dacă a existat un om, care iubea poporul pământesc al lui Dumnezeu, atunci el era acela. El era ultimul căruia putea să i se reproșeze, că subapreciază privilegiile lui Israel. Mult mai de grabă *lui* i se cuvenea să facă astfel de reproșuri, căci cine dintre neamurile lui după trup, necredincioase, cunoștea și recunoștea cel mai mare privilegiu al lor, și anume, pe Hristos Isus, »Dumnezeu descoperit în trup«, »din Israel«? Cine dintre ei suferea așa de mult din cauza lepădării lui Israel, așa cum o făcea Pavel?

De aceea el era omul care putea să învețe pe Israel, că Dumnezeu nu »a alungat« pe poporul Său, chiar dacă suferea așa de mult sub loviturile judecății Sale, și încă și astăzi mai suferă: și mai departe, că numai harul nemărginit al lui Dumnezeu poate să constituie baza restabilirii lor,

același har, de care au parte națiunile, și care a vrut să se îndrepte spre ele, ca să le facă parte de o împlinire mult mai minunată a făgăduințelor date lor, decât s-ar fi putut aștepta ei vreodată. În efortul lor de a obține o neprihănire *proprie* nu au obținut neprihănirea care este *prin credință*, ci au devenit un popor neascultător și împotrivor, spre care Dumnezeu Și-a întins zadarnic mâinile. (capitolul 10, 3,21).

Cine putea să le aducă ajutorul? Am spus deja: numai nemărginirea lui Dumnezeu, care în ciuda tuturor lucrurilor lucrează prin har și a putut să mântuiască »o rămășiță datorită unei alegeri prin har«. Chiar dacă poporul, ca întreg, în loc să obțină ceea ce căuta, a căzut sub mânia dreaptă, totuși potrivit principiului lui Dumnezeu era o »alegere«, care obținea mântuirea, iar restul au fost împietriți. (Romani 11, 3-7).

În continuarea capitolului nostru, apostolul se referă mereu la *neîngrădirea* lui Dumnezeu și dovedește iudeilor prin propria lor istorie, că Dumnezeu dintotdeauna a lucrat conform acestui principiu al neîngrădirii. Și cât de bine este pentru ei, că așa a fost, și că El încă mai proceda la fel! Numai în felul acesta mai era speranță pentru ei; altfel ar fi fost irevocabil pierduți. Dar nu a devenit Cuvântul Lui »fără putere« (versetul 6), prin faptul că ușa harului s-a deschis pentru națiuni? Nu a devenit El necredincios față de făgăduințele date părinților? Nu, Cuvântul lui Dumnezeu și-a păstrat permanent puterea și s-a dovedit a fi de încredere și credincios, numai omul, și în mod deosebit iudeul, s-a dovedit a nu fi de încredere.

În mod asemănător cum se face astăzi, iudeii au încercat să facă din făgăduințele, pe care le-a primit Avraam, „obligații“ pentru Dumnezeu, ca să binecuvânteze pe toți urmașii naturali ai patriarhilor (excluderea națiunilor de la acestea era de la sine înțeles). Dar, spune apostolul, »nu toți care se coboară din Israel« sunt din pricina aceasta *Israel*, și de asemenea nu toți sunt *copii*, pentru că sunt »sămânța lui Avraam« (versetele 6-7). Deja Domnul Însuși (compară cu Ioan 8, 37-39) a făcut atenție pe iudei cu privire la diferența mare între »sămânța« lui Avraam și »copiii« lui Avraam. Descendența *naturală* din Avraam nu a dat nimănui dreptul la făgăduințe. Și dacă iudeii voiau cu toate acestea să se țină strâns de ele, atunci trebuiau să recunoască și pe fiii pustiei Arabiei, pe *beduini*, cu aceleași drepturi, căci ei erau fiii lui Ismael, fiul lui Avraam. Și cu drept și mai mare erau *edomiți*, urmașii lui Esau, fratele geamăn al lui Iacov! Dar aceasta desigur n-o voiau. Cum ar fi putut un iudeu să aibă binecuvântări comune cu un păgân, cu »câinii«? Era absolut exclus. Făgăduințele aparțineau numai celor care veneau pe linia Isaac, respectiv Iacov: »În *Isaac* vei avea o sămânță, care-ți va purta numele« (versetul 7).

Dar dacă aceasta era așa, atunci descendența naturală avea valoare mică. În ceea ce privește pe Ismael, el era un adevărat fiu al lui Avraam, dar el era »născut în chip firesc« (Galateni 4, 23), și firea pământescă nu folosește la nimic înaintea lui Dumnezeu. »Nu copiii *trupești* sunt copii ai lui Dumnezeu; ci copiii *făgăduinței* sunt socotiți ca sămânță« (versetul 8). Asemănător a spus apostolul deja la sfârșitul capitolului 2: »Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară că este iudeu; și tăiere împrejur nu este aceea care este pe dinafară, în carne.« Nu, numai Dumnezeu poate să decidă, și Lui I-a plăcut să cheme pe Isaac, și nu pe Ismael. Chemarea se baza pe o hotărâre liberă, pe o »hotărâre mai dinainte« a lui Dumnezeu, și a avut loc pe baza unei »alegeri«. »Căci cuvântul acesta este o făgăduință: „Pe vremea aceasta Mă voi întoarce, și Sara va avea un fiu.“« (versetul 9).

Nici un iudeu nu putea să nege puterea acestei expuneri de dovezi, numai dacă, așa cum s-a spus, ar fi recunoscut pe urmașii lui Ismael și Esau ca având aceleași drepturi cu Israel. S-ar mai fi putut replica încă ceva. Mama lui Ismael era o servitoare egipteană, o sclavă; dar Isaac era născut de Sara, soția de drept a lui Avraam. Dar care era situația cu Rebeca? Ea nu numai că nu era o servitoare, ci descindea din familia lui Avraam, și ea a născut soțului ei gemeni. Nu se poate imagina o altă posibilitate care ar fi fost mai potrivită pentru apostol în expunerea sa de idei. Esau și Iacov erau fiii *aceluiasi* tată, născuți de *aceeași* mamă și în *același* timp, și totuși Dumnezeu

spune Rebecă, înainte de nașterea copiilor și înainte ca ei să fi făcut ce este bine sau rău, ce diferență va fi între ei: »Cel dintâi va sluji celui de pe urmă«, sau cu alte cuvinte: dreptul de întâi născut al celui mai mare va fi dat celui mic. De ce? *Deoarece Dumnezeu a hotărât așa*. Era *hotărârea Lui mai dinainte*, voința Lui neîngrădită cu privire la cel mai mic, sau la cel mai tânăr, pentru ca, așa cum apostolul scoate în evidență, »să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere, nu prin fapte, ci prin *cel ce cheamă*« (versetul 11). Faptele celor doi copii nu au absolut nimic a face cu chemarea; înainte ca ei să fie născuți, deci înainte ca ei să fi făcut ceva, care probabil ar fi putut face pe unul potrivit pentru primirea binecuvântărilor, iar pe celălalt nu, Dumnezeu a făcut alegerea Sa.

Dar s-ar putea replica, nu citim imediat după aceea, că Dumnezeu a iubit pe Iacov, și a *urât* pe Esau? Da, așa stă scris, și nu este dreptul nostru să slăbim câtuși de puțin aceste cuvinte. Și nu este nici un motiv ca să facem aceasta. Să observăm în primul rând, că Dumnezeu nu a rostit aceste cuvinte *înainte* ca copiii să fi fost născuți (așa cum a fost cazul mai înainte), ci ele se găsesc la Maleahi, ultimul proroc al Vechiului Testament, care a trăit cu aproximativ 1400 de ani după nașterea gemenilor, deci într-un timp când Esau și urmașii lui, edomiții, și-au arătat de mult gândirea lor „păcătoasă“, dușmănia de neîmpăcat față de Israel. Deci dacă Dumnezeu spune că El a iubit pe Iacov, dar a urât pe Esau, atunci dragostea își avea izvorul în inima Lui – ea era liberă și nemeritată -, în timp ce ura se baza pe comportarea morală a lui Esau. Amândoi copiii au fost născuți în păcat și fără îndoială au crescut amândoi în păcat; dar în unul din ei s-au împlinit hotărârile de har ale lui Dumnezeu, în timp ce celălalt a primit pedeapsa meritată pentru căile lui rele.

Deoarece afirmația prorocului Maleahi crează greutatea unor cititori cu privire la aceste relații și deseori a condus la interpretări greșite, vreau să accentuez încă o dată, că ea a fost făcută la mult timp după moartea celor doi fii ai lui Isaac. În Geneza 25 nu găsim nimic despre aceasta. Deci din acest loc nu se poate trage concluzia, că Dumnezeu a iubit *mai dinainte* pe un fiu și pe celălalt l-a urât, și în felul acesta a hotărât mai dinainte soarta lor veșnică; și nici că El în cunoașterea Lui divină *privind în viitor* a vorbit în felul acesta. Ambele ipoteze sunt greșite; dar omul exclude cu plăcere lepădarea unuia prin alegerea celuiilalt. Nu, lucrurile stau în felul următor: dacă Dumnezeu, din doi oameni, niciunul din ei neputând avea pretenții de la El, alege pe unul pentru un loc mai privilegiat decât al celuiilalt, așa cum se petrece aici, atunci aceasta este voința Lui neîngrădită, și cine ar putea să-I spună: »Pentru ce faci așa?« Dacă Lui Îi place, în harul Său să se glorifice într-un om, cine are dreptul să-I facă reproșuri din cauza aceasta? - În același timp alegerea unuia nu condiționează nicidecum condamnarea celuiilalt.

Dar se aude un alt reproș:

»Deci ce vom zice? *Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?* Nicidecum!« (versetul 14).

Om, înțelepciunea firească, întrebă: dacă Dumnezeu din doi oameni la fel de păcătoși salvează pe unul și pe celălalt îl lasă să se piardă, nu se comportă El *nedrept*? Întrebarea în sine arată aroganța inimii omenești, asumând omului dreptul de a judeca și acuza pe Dumnezeu, în loc să se lase judecată de El și să se supună judecății Lui. Nu poate să fie altfel: de îndată ce eu pun la îndoială nemărginirea lui Dumnezeu, mă dovedesc a fi apreciatorul și judecătorul lui Dumnezeu. Nu El judecă, ci eu judec. Felul de gândire firesc al omului se răzvrătește împotriva adevărului care izvorăște din natura divină și se întemeiază pe ea. Dacă Dumnezeu este Dumnezeu, atunci El *trebuie* să fie suveran în tot ce face. Orice învățătură care neagă maiestatea neîngrădită a lui Dumnezeu sau vrea să-L prezinte ca fiind indiferent față de păcatul și suferința omului, este împotriva adevărului și nedemnă față de Dumnezeu. Dumnezeu este lumină și este imposibil ca lumina să se unească cu întunericul în inima omenească; Dumnezeu este dragoste, și dragostea este liberă să acționeze corespunzător cu natura ei sfântă.

Omul, neștiutor cu privire la sine însuși și la Dumnezeu, neagă stricăciunea lui totală, se împotrivesc Cuvântului lui Dumnezeu și critică căile Lui. Dar prin faptul că face aceasta și îndrăznește chiar să se pună alături de Dumnezeu pe temelia »dreptății«, își rostește singur sentința și îndreptățește pe Dumnezeu, așa cum vom vedea îndată în cazul de față în istoria poporului Israel. La întrebarea iudeilor: »Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?« și răspunsul apostolului »Nicidecum!« urmează imediat cuvântul: »Căci El a zis lui Moise: „Voi avea milă de oricine-Mi va plăcea să am milă, și Mă voi îndura de oricine-Mi va plăcea să Mă îndur“.«

La prima vedere s-ar putea ca această explicație să ne pară ciudată, dar dacă ne amintim cu ce ocazie au fost rostite cuvintele, vom constata (ca întotdeauna la studiul Cuvântului), că tocmai ceea ce se pare a fi nepotrivit se transformă în contrariul. Disonanța aparentă devine armonia cea mai minunată. Cu cât privim mai îndeaproape împrejurările care au condus la acea afirmație, cu atât mai clar vom recunoaște puterea doveditoare a răspunsului apostolului. Recunoaștem că în toată Biblia nu se găsește nici un loc care în acest caz ar fi fost mai potrivit decât acesta.

La muntele Sinai, până unde harul lui Dumnezeu i-a purtat ca pe aripi de vultur, la condiția pusă de Dumnezeu: »Dacă veți asculta glasul Meu, și dacă veți păzi legământul Meu«, poporul a răspuns: »Vom face tot ce a zis Domnul!«. În loc să se încreadă și mai departe pe acel har, și-au permis să împlinescă în puterea proprie poruncile lui Dumnezeu, cu toate experiențele lor umiltoare, pe care le-au făcut deja.

Urmarea a fost legământul Legii, facerea cunoscut a cerințelor drepte și sfinte ale lui Dumnezeu adresate omului firesc. Prin aceasta a început istoria propriu-zisă a poporului Israel. Moise s-a urcat pe munte, ca să primească poruncile lui Dumnezeu. Pe când el a întârziat să se reîntoarcă, poporul a devenit nerăbdător și l-a făcut pe Aaron să facă un vițel de aur. Prin faptul că Israel a încălcat grosolan prima și cea mai mare poruncă, nu a mai rămas nimic altceva decât judecata imediată și nimicirea. Abia a început istoria sa ca popor, și dintr-o lovitură a pierdut tot ce avea dreptul, cu condiția ascultării de bună voie. Dumnezeu, care a dat făgăduințele și pe care le putea împlini, a fost jignit peste măsură. Legământul Său a fost rupt. Ce a mai rămas pentru Israel? Dacă Dumnezeu vroia să acționeze cu dreptate față de poporul Său, și pe temelia Legii nu putea să facă altfel, atunci *toți* trebuiau omorâți. Nu exista posibilitate de scăpare.

Toți iudeii, care cunoșteau istoria acelor timpuri, trebuiau să recunoască veridicitatea dovezilor aduse. Deci dacă voiau să existe pe baza „dreptății“ înaintea lui Dumnezeu, atunci soarta lui Israel ar fi fost pecetluită pentru totdeauna deja în timpul acela, așa cum Dumnezeu a zis lui Moise: »Văd că poporul acesta este un popor încăpățânat. Acum, lasă-Mă; *mânia* Mea are să se aprindă împotriva lor și-i voi *mistui*« (Exod 32, 9-10). Cu adevărat, nu »din pricina neprihănirii lor« le-a dat Dumnezeu țara bună (Deuteronom 9, 6), ci pentru că a ascultat de rugăciunea lui Moise (un model al lui Hristos) și El S-a retras pe temelia *harului Său nemărginit*: »Voi face să treacă pe dinaintea ta toată bunătatea Mea ... Mă îndur de cine vreau să Mă îndur, și am milă de cine vreau să am milă« (Exod 33, 19). Numai în felul acesta putea să-I pară rău de răul despre care a vorbit (Exod 32, 14), numai așa putea să ierte fărădelegile. Da, mai mult chiar; tocmai în încăpățânarea poporului, care pe fundamentul neprihănirii au pricinuit judecata, a putut harul să găsească un motiv pentru Dumnezeu ca să vină în mijlocul poporului: »Doamne, dacă am căpatat trecere (sau: har) înaintea Ta«, așa s-a rugat Moise în Exod 34, 9, »Te rog să mergi în mijlocul nostru, Doamne; *poporul acesta este în adevăr un popor încăpățânat*.«

Ce minunat este aceasta! Când omul este lipsit de orice speranță, din cauza faptelor lui, când dreptatea Lui Dumnezeu poate să aducă asupra lui numai mânie și judecată, din cauza neascultării și a păcatelor lui, dacă Legea poate numai să-l blastăme și să-l condamne la moarte, Dumnezeu are totuși izvoare de ajutor în Sine, la care El poate să-și găsească scăparea. Privind în viitor la marele Mijlocitor care va veni, care aici are un model așa de frumos în Moise,

Dumnezeu poate să ofere har și îndurare, și anume, să luăm bine seama, *cui vrea El*, pe principiul harului Său liber, necondiționat.

»Așa dar, nu atârnă nici de cine vrea, nici de cine aleargă, *ci de Dumnezeu care are milă*« (versetul 16).

Dar dacă Dumnezeu vrea să aibă milă, cât de mari sunt atunci păcatele omului care se opune acestei voințe de a se îndura și încearcă să zădărnicească intențiile lui Dumnezeu! Și acest aspect trebuie scos în evidență și trebuie arătat cum procedează Dumnezeu cu un astfel de om. Dumnezeu *trebuie* să fie cunoscut pe tot pământul ca un Dumnezeu care nu se lasă batjocorit fără să pedepsească. Privit sub acest aspect, înțelegem bine cuvintele următoare: »Fiindcă Scriptura zice lui Faraon: „Te-am ridicat înadins, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea, și pentru ca Numele Meu să fie vestit în tot pământul.“ Astfel, El are milă de cine vrea și împietrește pe cine vrea.« (versetele 17-18).

Faraon trebuia să fie pentru toate timpurile un exemplu a ceea ce poate să facă Iehova, Dumnezeul lui Israel, cu un om, care la porunca Sa: »Lasă pe poporul Meu să plece, ca să prăznuiască în pustie un praznic în cinstea Mea«, a avut curajul să zică cu nemăsurată aroganță: »*Cine este Domnul*, ca să ascult de glasul Lui? ... *Eu nu cunosc pe Domnul*, și *nu* voi lăsa pe Israel să plece.«, și în încheierea acestor cuvinte de batjocură a poruncit să îngreuiască și mai mult munca israeliților, care și așa era destul de grea, și să ceară imposibilul de la ei. (Exodul 5, 1 și următoarele). Mesajul lui Dumnezeu a trezit în omul mândru și crud numai hotărârea de a se opune voii lui Dumnezeu și de a-I nimici planurile. Să observăm, că starea lui a devenit tot mai rea, cu cât Dumnezeu vorbea mai mult cu el. De șapte ori citim: »Inima lui faraon s-a împietrit« sau »Faraon și-a împietrit inima«; abia după ce cea mai grea plagă a venit peste el și chiar înțelepții și vrăjitorii lui au zis »Aici este degetul lui Dumnezeu!«, se spune: »*Domnul* a împietrit inima lui faraon«. Și când în cele din urmă și-a dat acordul ca Israel să plece din Egipt, răutatea incorijibilă a inimii lui s-a arătat iarăși prin aceea, că plin de mânie a urmărit cu o armată puternică pe popor, imaginându-și mereu că se va putea împotrivi Domnului. Este de mirare că Dumnezeu, drept pedeapsă, l-a împietrit și l-a făcut pentru toate timpurile un exemplu de atenționare? Niciodată Dumnezeu nu *stabilește* vreun om să-și împietrească inima. Niciodată El nu *face* pe un om rău, nu, omul, prin căderea sa sub puterea păcatului, înaintează din rău în mai rău.

Ce a făcut deci Dumnezeu în cazul lui faraon? El a lăsat pe acest om să se urce la înălțimea mare, pe care se afla, pentru ca decăderea lui jalnică în Marea Roșie să facă cunoscut tuturor timpurilor ce înseamnă să-ți întărești grumazul împotriva lui Dumnezeu. Istoria lui vorbește și astăzi conștiinței oamenilor.

Asemenea lui faraon s-a întâmplat și cu poporul Israel, numai cu diferența, că acest popor aici și de mai multe ori în viitor este obiectul harului salvator și reabilitator al lui Dumnezeu. Faptul acesta mărește și mai mult responsabilitatea lui și căderea lui este și mai mare. În loc să asculte de atenționările severe ale lui Dumnezeu, ei s-au răzvrătit împotriva Lui, au aruncat Legea Lui înapoia lor și au săvârșit batjocori mari. Da, ei »și-au bătut joc de trimișii lui Dumnezeu, I-au nesocotit cuvintele, și au răs de prorocii Lui, până când mânia Domnului împotriva poporului Său a ajuns fără leac«. (compară cu Neemia 9, 26-29; 2 Cronici 36, 14-16). Iarăși dorim să întrebăm: este de mirare, când Dumnezeu spune prorocului Său Isaia: »Împietrește inima acestui popor, fă-l tare de urechi, și astupă-i ochii, ca să nu vadă cu ochii, să n-audă cu urechile, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Mine, și să nu fie tămăduit?« Orbire spirituală și împietrire a venit din partea lui Dumnezeu peste inima lor rea și împotrivoare, și când mai târziu Domnul Isus a venit în mijlocul lor, »nu au crezut în El«, da, ei »nu *puteau* să creadă, căci Isaia a zis: „El le-a orbit ochii ... și așa mai departe“« (Isaia 6, 8-10; Ioan 12, 37-40). În mod asemănător scrie apostolul Petru despre cei »neascultători« din zilele noastre, că ei sunt rânduiți să se lovească de Cuvânt (1

Petru 2, 7-8). Dumnezeu a rânduit pe acești oameni mândri, ca pe faraon odinioară, să fie exemple de atenționare pentru ceilalți. El nu i-a făcut neascultători, dar El i-a lăsat, probabil după mai multe atenționări zadarnice, în împietrirea inimii lor.

Astfel, în ambele cazuri, fie că Dumnezeu se îndură de om sau îl împietrește, nedreptatea nu este de partea lui Dumnezeu, ci de partea omului, care, în ceea ce-l privește, este incorijibil de rău și de stricat; și în ambele cazuri, și în har, și în judecată, Dumnezeu acționează spre proslăvirea Numelui Său. Toți cei care iau seama la Cuvântul lui Dumnezeu și au înțelegere spirituală, nu vor avea nici un fel de greutate în privința aceasta; numai logica omenească trage totdeauna concluzii greșite. Apostolul, călăuzit de Duhul lui Dumnezeu, enumerând una după alta aceste concluzii, el le tratează într-un fel care trezește deplina noastră admirație.

Ajungem acum la ultima concluzie asemănătoare:

»Dar îmi vei zice: „Atunci de ce mai bagă vină? Căci cine poate sta împotriva voii Lui?» (versetul 19). Cu alte cuvinte: dacă Dumnezeu are milă de cine vrea El, cu ce pot eu atunci contribui? Și dacă El împietrește pe cine vrea El, ce pot face eu împotriva? Dacă El este Dumnezeul nemărginit, atunci mie nu-mi mai rămâne nimic altceva, decât să mă supun voii Sale.

Obiecția pare să fie întemeiată. De ce Dumnezeu mai muștră? Dacă în cele din urmă toate trebuie să se supună voii și hotărârilor Sale, atunci omul nu poate fi făcut răspunzător de rezultate! Capătul drumului vieții lui este în mâna lui Dumnezeu! Aceasta ne amintește involuntar de scuza primei perechi de oameni după căderea în păcat. Și atunci Adam și Eva au căutat să atribuie lui Dumnezeu responsabilitatea pentru cele ce au avut loc. De ce El a permis accesul șarpelui în grădina Eden? Pentru ce a fost dată femeia bărbatului, ca să-l înșele? – În Romani 9 întrebarea era pusă altfel, dar în principiu este același lucru: Dumnezeu este vinovat, nu omul. De ce El mântuiește pe unii și leapădă pe alții? Ce poate face omul, dacă Dumnezeu îl împietrește?

Să mai spunem încă o dată, că toate aceste întrebări și concluzii, pe de o parte nesocotesc slava lui Dumnezeu, iar pe de altă parte uită responsabilitatea creaturii. Principiul neîngrădit al lui Dumnezeu - și cum ar fi El Dumnezeu, dacă nu este neîngrădit? – nu anulează responsabilitatea omului. Să luăm crucea ca exemplu explicativ. Hotărârea ca Preiubitul lui Dumnezeu trebuia să sufere a fost luată înainte de întemeierea lumii; Dumnezeu, în cunoașterea Sa mai dinainte, a hotărât pe Isus să devină Mielul care ridică păcatul lumii. Dar a redus aceasta cu ceva vina omului? Nici pe departe! Iudeii și păgânii s-au unit în ziua aceea și au devenit prieteni în dușmănia comună împotriva lui Dumnezeu și a Unsului Său; și cu toate că ce au făcut ei a împlinit ce au spus profeții și au oferit ocazie lui Dumnezeu să execute sentința Sa sfântă asupra păcatului și să îndeplinească lucrarea minunată a harului Său, ei erau și au rămas vinovați de lepădarea și uciderea Fiului lui Dumnezeu. (Compară cu Faptele Apostolilor 2, 22-23). Ambele lucruri au mers unul lângă altul.

Concluzia din care rezultă întrebarea: »Atunci de ce mai bagă vină?» este total înșelătoare. Dacă Dumnezeu în marea lui înțelepciune și în bogăția îndurării Sale a făcut ca din fapta rea a omului să se îplinească hotărârile Sale, aceasta este domnia Sa neîngrădită, dar lasă voința omului să rămână ce este: rea și nescuzabilă. Desigur, dacă ar fi adevărat ce învață teologia calvinistă severă, că Dumnezeu a hotărât mai dinainte pe cei care vor merge la pierzare, atunci situația devine dificilă. Dar Dumnezeu să fie laudat! Nu este adevărat. Scriptura nu vorbește niciodată așa, chiar dacă sunt unele locuri care ar părea că sprijinesc această părere.

Cum stau lucrurile? Înainte ca apostolul să treacă să dea răspuns la întrebare, el accentuează, așa cum am remarcat de mai multe ori, neîngrădirea lui Dumnezeu, întăietatea drepturilor Lui și arată celui care pune întrebarea greșala inimii lui. Ar putea un om, a cărui conștiință s-a trezit și a devenit activă, să vorbească în felul acesta, așa cum are loc aici? Niciodată un suflet care se căiește nu va considera pe Dumnezeu nedrept și nu-L va învinovăți, că El este răspunzător pentru mergerea la pierzare a unui om. Cine are o astfel de vorbire rea, dovedește prin aceasta orbirea lui

naturală și mândria inimii Lui. »Dar, mai de grabă, cine ești tu, omule, ca să răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Nu cumva vasul de lut va zice celui ce l-a făcut: „Pentru ce m-ai făcut așa?“ Nu este olarul stăpân pe lutul lui, ca din aceeași frământătură de lut să facă un vas pentru o întrebuintă de cinste, și un alt vas pentru o întrebuintă de ocară?» (versetele 20-21). Dar dacă creatura are o astfel de putere - și cine vrea să contrazică aceasta? – cu cât mai mult atunci Creatorul!

»Pentru ce m-ai făcut așa?» Această întrebare în gura unui om îndreptat împotriva lui Dumnezeu, în cele din urmă nu spune altceva, decât numai că Dumnezeu nu are nici un drept să judece răul și dacă El nu vrea să se îndure de toți și să-i mântuiască pe toți, atunci nu are voie să pedepsească pe nimeni. Prin aceasta este înlăturată orice domnie și răsplătire dreaptă și Dumnezeu este constrâns să tolereze răul într-un fel pe care nici un om cinstit nu o va face în casa sa sau în mediul său înconjurător. Că Dumnezeu a creat pe om bun și integru și l-a atenționat cu toată seriozitatea cu privire la păcat și urmările lui, dar că omul a căzut în ispită și după aceea a îngrădit păcat peste păcat și acte de violență peste acte de violență – toate acestea sunt intenționat trecute cu vederea sau sunt scuzate.

Dar s-ar putea pune întrebarea: nu este în cuvintele apostolului, că olarul din același lut face după plăcerea lui un vas de cinste și un alt vas de necinste, confirmarea a ceea ce I se reproșează lui Dumnezeu? Într-adevăr, vorbirea apostolului este curajoasă, și chiar oameni rezonabili și comentatori înțelegători ai Cuvântului lui Dumnezeu s-au rătăcit în acest loc, prin aceea că au uitat, că scriitorul a vrut în primul rând să prezinte suveranitatea lui Dumnezeu în toată inviolabilitatea ei, și au trecut cu vederea, că Dumnezeu nu s-a folosit de drepturile Lui, așa cum s-ar aștepta din tabloul prezentat în lucrarea olarului. Următoarele două versete ne învață *cum* a acționat Dumnezeu; dar s-a convenit înaintea lui Dumnezeu, și de folos oamenilor, să se prezinte mai întâi drepturile neîngrădite ale lui Dumnezeu. Cât de rar se gândesc tocmai aceia care vorbesc despre „drepturi“, că și Dumnezeu are drepturi! Da, dacă există într-adevăr drepturi, atunci drepturile lui de Creator trebuie să fie cele mai mari, da, neîngrădite, și în mod deosebit dacă ne aducem aminte, că noi suntem nu numai creaturi, ci suntem creaturi *decăzute*, păcătoși, care în mod normal ar trebui să culegă roadele faptelor lor rele.

Dar să ascultăm cum răspunde apostolul la întrebarea grea: »Și ce putem spune, dacă Dumnezeu, fiindcă voia să-și arate mânia și să-și descopere puterea, a suferit cu multă răbdare niște vase ale mâniei, făcute pentru pieire; și să-și arate bogăția slavei Lui față de niște vase ale îndurării, pe care le-a pregătit mai dinainte pentru slavă (despre noi vorbesc)? Astfel El ne-a chemat nu numai dintre iudei, ci și dintre neamuri« (versetele 22-24).

Am atras deja mai înainte atenția, că în mod necesar Dumnezeu *va trebui* odată să-și reverse mânia peste tot răul care s-a făcut și se face în această lume și să-și arate puterea față de omul mândru și egoist, dacă vrea să-și dovedească caracterul Său de Dumnezeu sfânt. Cum adică, dacă până acum El nu Și-a făcut cunoscut această mânie și această putere, ci în loc de aceasta a suferit »cu *multă* răbdare« vasele mâniei – are atunci cineva vreun drept să-I reproșeze cruzime sau nedreptate? Imposibil! Și totuși El, - cu toate că omul, de când există istoria lui nu a încetat să-L irite prin desconsiderarea drepturilor Sale și să-L provoce prin mândria lui, prin imoralitatea lui, prin închinarea la idoli, blesteme și batjocuri -, a amânat până astăzi să exercite judecata înmiit meritată. Cât de îndurător și de îndelung răbdător a fost El! El a purtat »vasele mâniei«, adică pe oamenii cărora El vrea să le arate mânia Lui, cu o bunătate și indulgență minunată, da, nu le-a arătat nimic altceva, decât numai har, prin aceea că mereu le-a spus, „dis-de-diminează“, ca odinioară la Israel. Dar ce au făcut ei în schimb? Ei au lepădat orice sfat al Lui și nu au acceptat disciplina din partea Lui! Face El bine, dacă îi lasă să mănânce din roadele căilor lor și îi lasă să se sature din sfaturile lor? (compară cu Proverbe 1, 24-33).

Apostolul numește pe acești oameni, în continuarea tabloului olarului, »vase ale mâniei«, așa cum de partea cealaltă numește »vase ale îndurării« pe cei care se supun lui Dumnezeu și cred Cuvântul Său. Amândoi sunt pe drumul spre ținta finală, spre pierzare sau spre slavă. Amândoi sunt „pregătiți“ pentru aceasta. Dar să nu trecem cu vederea diferența mare a *felului* pregătirii! Mulți au trecut cu vederea această diferență și din cauza aceasta nu au înțeles sensul sau puterea argumentelor apostolului. Despre vasele mâniei el spune numai atât: »făcute (sau: pregătite) pentru pieire«, iar despre vasele îndurării spune: »pe care le-a pregătit (Dumnezeu) *mai dinainte* pentru slavă«. Despre vasele mâniei nu se spune nici aici, și nici în alte locuri, că *Dumnezeu* le-a pregătit pentru pieire; nu, *ele înșile* au făcut-o prin păcatele lor și înainte de toate prin necredința lor și prin împotrivirea lor față de Dumnezeu. Dar vasele îndurării au fost pregătite de *Dumnezeu*, și anume *mai dinainte*, și le-a hotărât pentru slavă. *Ele* nu au contribuit cu nimic la aceasta, totul este lucrarea lui *Dumnezeu*, făcută »după hotărârea Lui și după harul care ne-a fost dat în Hristos Isus, *înainte* de veșniciei« (2 Timotei 1, 9).

Răul este deci numai din partea oamenilor și nu din partea lui Dumnezeu, iar pe de altă parte binele vine numai de la Dumnezeu, și nu de la noi. În continuare se confirmă din nou că hotărârea lui Dumnezeu constă în alegere, nu prin fapte, ci prin *Cel ce cheamă* (versetul 11). Vasele îndurării nu sunt făcute pentru slavă deoarece ele s-au evidențiat față de celelalte prin diverse calități sau virtuți spirituale, ci Dumnezeu, în alegerea Sa neîngrădită, »*alegere prin har*«, le-a făcut fără condiții pentru slavă. Că pe parcursul timpului ele au trebuit să fie chemate, îndreptățite, și așa mai departe, (compară cu Romani 8, 29-30), și că Dumnezeu a umplut cu putere spirituală și cu daruri ale harului un vas mai mult decât altul, aceasta este cu siguranță așa, dar *toate* au fost pregătite mai dinainte de El, *înainte* ca să fi existat vreunul din ele, și anume, le-a pregătit pentru propria Lui slavă. De aceea, așa cum am accentuat în mod repetat, cândva ele vor lăuda *numai* harul de nepătruns și care niciodată nu greșește al lui Dumnezeu. Se va împlini pe deplin cuvântul: »Cine se laudă, să se laude *în Domnul!*«

Când această plinătate de har stă înaintea apostolului, el nu poate să facă altceva, decât să arate înfățișarea ei cea mai minunată, așa cum ea s-a arătat în chemarea celor credincioși, »nu numai dintre iudei, ci și dintre neamuri« (versetul 24). Dacă încercarea poporului cel mai favorizat de pe pământ s-a încheiat cu vină, lipsită de speranță, și decădere nevindecabilă, așa că nu a mai rămas decât să aibă parte de mânie și judecată, stăvilarele îndurării divine s-au deschis ca să cheme dintre *iudei* și dintre *națiuni* un popor pentru slava cerească. Cu cât necazul este mai mare, cu cât stricăciunea este mai adâncă, cu atât mai mult se deschide câmpul pentru Dumnezeu ca să descopere slava harului Său.

Apostolul se referă acum la două locuri din profetul Osea, capitoul 1, 10 și capitoul 2, 23, ca să arate că Dumnezeu deja în acele timpuri străvechi s-a referit prin Duhul Său la aceste lucruri. Apostolul Petru, care scrie exclusiv la credincioșii dintre iudei, se limitează la prezentarea celui de-al doilea loc. (1 Petru 2, 10). În legătură cu gândul primirii păgânilor, apostolul Pavel numește ambele locuri. În versetul 25 accentuează în primul rând, că Dumnezeu Își aduce aminte de hotărârea Sa cu privire la poporul Israel și poporul, care acum poartă numele „nu este poporul Meu”, se va numi la sfârșitul zilelor »poporul Meu«, și cea care „nu este prea iubită” se va numi »prea iubită«. După aceea în versetul 26 ne îndreaptă atenția asupra faptului, că locul al doilea amintit face aluzie la păgâni: »Și *acolo* unde li se zicea: „Voi nu sunteți poporul Meu”, (*acolo*) vor fi numiți *fii ai Dumnezeului celui viu*.« Acest titlu este privilegiul deosebit al credincioșilor dintre națiuni, și nu al iudeilor ca popor pământesc proprietate a lui Dumnezeu.

Demonstrarea făcută de apostol este simplă și clară. Alegerea prin har făcută de Dumnezeu dintre iudei și păgâni, prezentată în versetul 23, nu era un gând nou, total străin Vechiului Testament, ci era în concordanță cu învățăturile acestuia. Dumnezeu a vorbit deja prin profetul Osea, că El vroia să ofere harul Său neîngrădit iudeilor și păgânilor.

Dar și alți profeți au mărturisit în mod asemănător. Astfel Isaia, de anunțarea judecăților mari care vor veni peste Israel a legat mesajul, că o *rămășiță* va fi mântuită. Că Dumnezeu va face o lucrare rapidă pe pământ și va desăvârși lucrarea în dreptate. Da, Isaia a profețit deja în capitolul 1, 9: »De nu ne-ar fi lăsat Domnul oștirilor o mică rămășiță, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora.« În baza dreptății Lui, Dumnezeu ar fi trebuit să nimicească tot poporul, dar privind la făgăduințele Lui necondiționate El a putut și poate să acționeze în har cu el și să-i lase »o mică rămășiță«. Îndurarea se laudă împotriva judecății.

Ah, dacă Israel ar fi ascultat de referirile la acționarea lui Dumnezeu în har, legate de amenințarea cu judecăți nimicitoare! Dar ei și-au astupat urechile și și-au împietrit inimile și mai fac aceasta încă.

»Deci ce vom zice?« Sau: la ce rezultat am ajuns? La acela, că »neamurile, care nu umblau după neprihănire, au căpătat neprihănirea și anume, neprihănirea care se capătă prin credință; pe când Israel, care umbla după o Lege, care să dea neprihănirea, n-a ajuns la Legea aceasta« (versetele 30-31). Istoria trecută a lui Israel și situația poporului din acele zile au dovedit clar cât de adevărat au vorbit profeții. De ce a fost Israel deportat în Asiria și Babilon? De ce au stat sub stăpânirea unui tiran păgân? Mai mult chiar: ce au devenit din punct de vedere moral? Stând pe temelia Legii, au năzuit după o neprihănire exterioară, legalistă, și nu au obținut neprihănirea. Dimpotrivă, pe un fundament legitim harul lui Dumnezeu s-a revărsat asupra acelor care stăteau departe de Dumnezeu și în întunericul inimii lor mergeau la pierzare. Păgânii, care erau »fără nădejde« în lume și *nu* năzuiau după neprihănire, au primit gratis neprihănirea, și anume o neprihănire *prin credință*, îndreptată spre toți care trăiau fără Lege, dar și pentru toți din Israel, care recunoscând starea lor tristă au fost gata să-și caute scăparea în har.

Și *de ce* nu au ajuns iudeii la neprihănire? Tocmai pentru că n-au »cautat-o prin credință, ci prin fapte« (versetul 32). În mândria lor și-au închipuit că vor putea să satisfacă cu faptele lor legaliste pe Dumnezeul sfânt, da, mândri cu privilegiile lor naționale și cu presupusa lor neprihănire, s-au lovit de Hristos, Piatra, pe care Dumnezeu a pus-o în har în Sion. Nu ar fi trebuit ei să primească cu mulțumire pe un astfel de Mântuitor? În loc de Mântuitor El a devenit pentru ei »o piatră *de poticnire*«. În loc să creadă în El și în felul acesta să devină părtași la „valoarea Sa mare”, ei s-au lovit de El, după cum este scris: »Iată, pun în Sion o piatră de poticnire, și o stâncă de cădere; și cine crede în El nu va fi dat de rușine.«

Este interesant să vedem cum Duhul Sfânt leagă prin apostol cele două afirmații ale profetului Isaia din capitolul 8, 14 și capitolul 28, 16.